

Styrelsens verksamhetsberättelse 2016

SAMMANDRAG AV VERKSAMHETEN ÅR 2016

De ekonomiskt utmanande tiderna har syns i kundernas vardag. För att underlätta situationen fattades det i höstas beslut om ett krispaket för lantbruket där det bland annat ingår åtgärder för att stödja lantbruksföretagare att orka med sitt arbete. Genom ett tilläggsanslag som riktades till LPA inledde vi vid årsskiftet ett projekt för att hjälpa lantbruksföretagare i ekonomiska svårigheter och för att befästa modellen för tidigt ingripande. Vi har också försökt lindra lantbruksföretagares likviditetsproblem genom att för viss tid bevilja längre betalningstider för försäkringspremierna och sänka dröjsmålsräntan. Vidare har de avgifter som kunderna betalar för avbytar-service sänkts för 2017.

Under året var den mest betydande satsningen att bereda genomförandet av pensionsreformen och arbetet i samband med det. Vi lyckades sköta de omfattande systemändringar och omarbetningar av verksamheten som reformen krävde och kunde informera tillräckligt och säkerställa kunnandet som planerat och utan problem även i förändringsskedet.

En ny lag om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (OFLAL) trädde i kraft vid ingången av 2016. Verkställandet av lagen visade sig kräva mer arbete än väntat. För att hjälpa upp situationen och förbättra kundupplevelsen beslöt vi öka antalet anställda som handlägger ersättningar. Den positiva effekten av reformen kan redan ses genom att kunderna snabbare har kunnat anvisas vård och få behövliga undersökningar gjorda.

Kundernas nöjdhet med vår service försämrades en aning men var fortfarande på en god nivå. Totalbetyget för LPA:s service var 7,9. En bidragande orsak till att nöjdheten sjönk en aning kan vara det allmänt utmanande ekonomiska läget men också de långa handläggningstiderna i ersättningsärenden. I fråga om handläggningstiderna för pensioner är vi bättre än medeltalet vid en jämförelse mellan privata bolag i arbetspensionsbranschen. Särskilt vad gäller ålders- och familjepensioner har vi förkortat handläggningstiderna betydligt.

Vi fortsatte också att förbättra kundupplevelsen. För att utveckla och förenhetliga verksamheten offentliggjorde vi våra serviceprinciper för kunderna under temat Palveleva Mela – PAMELA, på svenska: LPA ger god service. Serviceprinciperna har gett en gemensam referensram som stöd för vårt arbete och gjort det lättare att utveckla våra kundprocesser. En princip är att vi producerar LPA-trygghet på ett sakkunnigt och effektivt sätt, vi lyssnar på kunderna och sätter värde på dem.

I fråga om kostnadseffektivitet klarade vi oss rätt bra vid en jämförelse inom arbetspensionsbranschen trots de betydande projekten. Driftskostnaderna sjönk en aning jämfört med året innan. Antalet anställda och övriga personalnyckeltal var på samma nivå som året innan.

Värdet av de förmåner och tjänster som betalades från LPA var 1 189,0 miljoner euro (2015: 1 197,0) då kostnaderna för avbytarverksamheten medräknas.

LPA hade vid årets slut 65 125 LFÖPL-försäkrade och 85 394 OFLA-försäkrade kunder. Vid samma tid var pensionstagarna 121 485. Antalet LFÖPL-försäkrade kunder minskade från året innan med 3,0 %, de OFLA-försäkrade med 3,3 % och pensionstagarna med 3,3 %.

Under verksamhetsåret tog LPA emot 59 855 ansökningar om försäkringar eller förmåner. Totalantalet ansökningar minskade med 2,4 % (2015: 61 343).

Inkomna ansökningar	2016	2015	Förändring från året innan, %
Försäkringsärenden	23 353	24 966	-6,5
Indrivningsärenden	469	359	+30,6
Avträdelseärenden	1 020	1 323	-22,9
Arbetspensionsärenden	12 278	12 248	+0,2
OFLA-ersättningsärenden	20 550	20 311	+1,2
LPA-sjukdagpenningar	1 748	1 743	+0,3
Avbytar-serviceärenden	437	393	+11,2
	59 855	61 343	-2,4

Tabell 1. Alla ansökningar som inkommit till LPA under två år efter varandra och förändringen i procent.

FRAMTIDSPERSPEKTIV

De centrala målen i vår strategi är att stödja lantbruksföretagarnas och stipendiaternas välfärd, betjäna kunderna smidigare utifrån deras behov och förbättra effektiviteten genom att omforma verksamheten. Dessa grundläggande mål är viktiga också under den nya strategiperiod som börjar år 2018. Vi har börjat bereda den nya strategin tillsammans med personalen.

Vårt spetsprojekt under det år som inletts är att effektivt stödja lantbruksföretagare att orka med arbetet. För detta tilldelades LPA ett tilläggsanslag på en miljon euro i jordbrukets krispaket. Med hjälp av de erfarenheter vi får av projektet "Ta hand om bonden" ska vi också utveckla vårt förebyggande arbetshälsofrämjande arbete på längre sikt.

Landskapsreformen och reformerna inom social- och hälsovården kommer att medföra betydande förändringar i hur servicen och förvaltningen ordnas. I de arbetsgrupper som dryftar reformer av avbytarverksamheten och rehabiliteringen medverkar vi aktivt till att särdragen i våra kunders arbete och de behov det medför ska beaktas vid beredningen av lagstiftning. Vi försöker se till att förändringarna tar hänsyn till att våra kunders verksamhetsförutsättningar behöver stöd och att kunderna bör behandlas lika i hela landet. LPA vill ställa sin sakkunskap och sina erfarenheter till förfogande även i den nya verksamhetsmodellen.

Reformen av arbetspensionssystemet fortsätter för familjepensionernas del. I en arbetsgrupp som består av representanter för arbetsmarknadsorganisationerna och social- och hälsovårdsministeriet har särskilt efterlevandepensionens syfte och ändamålsenlighet utretts i relation till den förändrade familjeinstitutionen. Arbetsgruppens arbete fortsätter och de egentliga besluten torde fattas under 2017 på basis av gruppens utredningar.

Vårt viktigaste it-systemprojekt är förnyandet av LPA:s försäkrings- och pensionshandläggningssystem. Projektet innebär att nya system och verksamhetsprocesser införs för både försäkrings- och pensionshandläggningen. Vi har engagerat betydande personalresurser i projektet, som kommer att fortsätta in på 2018. Det nya systemet gör det lättare för oss att ta fram elektroniska tjänster för kunderna.

Vi fortsätter att modernisera vår verksamhet och finslipa processerna för att utveckla en helhetsbetsnad kundupplevelse. För att effektivisera kundservicen ska vi klarlägga de viktigaste vägar kunderna tar och deras servicebehov och börja omarbete webbsidorna. Vi kommer också att ta i bruk en elektronisk olycksfallsanmälan för att göra verksamheten smidigare. Som en del av beredningen av vår nya strategiperiod ska vi utifrån kundernas behov planera tidpunkterna för utvecklande av de elektroniska tjänsterna och digitaliseringen under de kommande åren.

LPA:s strategiska prioriteringar och hur verksamheten utfallit med aspekt på resultatkortet

Inflytande

Vi ger en aktiv expertinsats för utvecklande av den sociala tryggheten.

Kundrelationer

Vi bidrar till våra kunders trygghet och arbetshälsa – på ett vänligt, smidigt och pålitligt sätt.

Personal

Vi har en kunnig och motiverad personal som sköter servicen till kunderna.

Ekonomi och effektivitet

Vi förbättrar effektiviteten genom att förnya processerna och verksamhetsmodellerna.

Inflytande: Vi ger en aktiv expertinsats för utvecklande av den sociala tryggheten

Under året gav vi vår expertinsats för utvecklande av avbytarservice- och pensionssystemen. Vi förberedde genomförandet av reformerna som gällde arbetspension för våra kundgrupper och deras olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Dessutom stödde vi det hälsofrämjande arbetet för lantbruksföretagare med hjälp av en ny verksamhetsplan.

CENTRALA UTVECKLINGSPROJEKT

Vi ställde vår sakkunskap och vårt kunnande till förfogande i gemensamma arbetsgrupper för utvecklande av den sociala tryggheten. Vi säkerställde med vår arbetsinsats att kundkretsens verksamhetsförsättningar och särdragen i deras arbete blir beaktade. I en arbetsgrupp som social- och hälsovårdsministeriet tillsatt för utvecklande av avbytarsystemet dryftades behoven av att utveckla innehållet i avbytarservicen och bereddes en överföring av verksamheten till landskapen. Arbetsgruppen inledde sitt arbete hösten 2016 och ska avsluta det i mars 2017.

Verkställandet av den nya lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (OFLAL) säkerställdes genom att betydande personalresurser bands till det. I praktiken visade det sig vara synnerligen utmanande för våra kunder att iaktta den tid på 30 dagar inom vilken arbetsskador skulle anmälas enligt den nya lagen. För att hjälpa upp situationen föreslog vi för social- och hälsovårdsministeriet att tiden skulle förlängas till 60 dagar, och en lagändring om det trädde i kraft vid ingången av 2017.

I fråga om it-systemprojekten koncentrerade vi våra resurser till att uppdatera pensionssystemet i enlighet med pensionsreformen. Genom gemensamma bemödanden lyckades vi göra de ändringar i tid som pensionsreformen krävde i det befintliga systemet. Projekten för utvecklande av it-systemen fortsätter alltså i samband med det nya försäkrings- och pensionshandläggningssystem som ska tas i bruk.

FRÄMJANDE AV KUNDERNAS HÄLSA, SÄKERHET OCH SKYDD I ARBETET

Lantbruksavbytarservicen, företagshälsovården och arbetshälsoprogrammet hjälper lantbruksföretagare att orka med sitt arbete. Vi främjar kundernas arbetshälsa även genom arbetarskyddsverksamhet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. I praktiken sker det i form av rådgivning, information och utbildning för att förebygga olycksfall och yrkessjukdomar.

Som stöd för lantbruksföretagarnas arbetshälsa och arbetsförmåga genomförde vi ett arbetshälsoprogram som uppdaterats utifrån kundernas behov. Som en ny serviceform införde vi en arbetshälsorådgivare (tyhy-neuvoja) som ger kunderna personlig rådgivning i frågor om att må bra och orka med arbetet. Rådgivningen sker per telefon och e-post. Kunderna kan kontakta rådgivaren till exempel i frågor som rör företagshälsovård, bevarande av arbetsförmågan, arbetsmotivation eller tidigt rehabilitering.

Temat för de Må bra-dagar för lantbruksföretagare som ordnades under 2016 var detsamma som under året innan: sambandet mellan ekonomi och arbetshälsa. Under hösten ordnades dessutom Må bra-dagar i samarbete med projektet "I form för livet". För att befästa modellen för tidigt ingripande ordnades regionala tillställningar i samarbete med olika intressentgrupper. Dessutom utarbetade vi en plan för hur det anslag skulle användas 2017 som anvisats LPA som en del av jordbrukets krispaket. Användningen av personlig skyddsutrustning främjade vi bland annat genom att börja planera ett Skyddsdiplom och producera nya videor om skyddsutrustning. Lantbrukets säkerhetstävling började också under det gångna året.

I slutet av året hörde 36 % av de LFÖPL-försäkrade lantbruksföretagarna till företagshälsovården för lantbruksföretagare, vilket innebär att andelen tyvärr ytterligare minskat en aning.

Budgeten för arbetarskyddsverksamhet baserar sig på uppskattningen för samma år av totalkostnaderna för arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen för lantbruksföretagare. För arbetarskyddsverksamheten användes 0,6 miljoner euro. År 2016 utbetalades 131 850 euro i stipendier från arbetarskyddsmedlen och beviljades 105 133 euro på nya stipendieansökningar. Vi har 12 ombudsmän som specialiserat sig på att främja arbetarskyddsfrågor.

LPA:S SAMHÄLLSANSVAR

LPA bidrar till att främja det allmänna samhällsliga målet att i enlighet med pensionsreformen förlänga arbetskarriärerna. Vår verksamhet och i synnerhet det hälsofrämjande arbetet syftar till att kunderna ska få fler friska år, vara arbetsföra och orka bättre i arbetslivet.

LPA bär ansvar för att den lagstadgade sociala tryggheten och servicen förverkligas på ett högklassigt sätt för både lantbruksföretagare och stipendiater. Vi utvecklar vår verksamhet systematiskt med beaktande av kundernas behov. Vi deltar aktivt i arbetet på att utveckla den sociala tryggheten för vår kundkrets genom att vi har behövlig sakkunskap och erfarenhetsbaserad kunskap om särdragen i kundernas arbete.

Medlen placeras ansvarsfullt i tillräckligt spridda investeringsobjekt enligt den placeringsplan som styrelsen har fastställt. I placeringsverksamheten tas bara måttliga risker. Att placeringsverksamheten är ansvarsfull betyder att vi beaktar ESG-faktorer, dvs. faktorer avseende miljö (environment), samhälle (society) och bolagsstyrning (governance). Vi följer upp i placeringsverksamheten att de parter som vi har att göra med iakttar rådande lagstiftning, respekterar människovärdet, tar hänsyn till såväl samhällsliga som arbetsrelaterade omständigheter och miljöfrågor.

LPA är en ansvarsmedveten arbetsgivare för sina anställda. Personalen kan medverka i beslut som gäller dem själva via olika arbetsgrupper. Personalens arbetshälsa stöds på flera olika sätt, bland annat genom en täckande företagshälsovård, ett omfattande och aktuellt utbildningsutbud samt motions- och rekreationsverksamhet.

Kundrelationer: Vi bidrar till våra kunders trygghet och arbetshälsa – på ett vänligt, smidigt och pålitligt sätt

Vi utvecklade kundupplevelsen ytterligare genom att informera kunderna om våra serviceprinciper som syftar till att förenhetliga och göra verksamheten smidigare. Kundernas nöjdhet med vår service är alltså överlag på en god nivå, men handläggningstiderna bör ytterligare förkortas. Vi har redan lyckats förkorta handläggningstiderna för de viktigaste pensionslagen. Både antalet försäkrade och antalet ansökningar sjönk en aning jämfört med året innan.

PENSIONS-FÖRSÄKRINGEN FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE (LFÖPL)

LFÖPL-försäkringen

Enligt lagen om pension för lantbruksföretagare försäkras lantbruksföretagare, skogsbruksföretagare, yrkesfiskare, renskötare och de nämndas familjemedlemmar samt konstnärer och forskare som arbetar på stipendium.

I slutet av 2016 omfattade pensionsförsäkringen för lantbruksföretagare 62 055 lantbruksföretagare (inkl. fiskare, renskötare och skogsbruksföretagare) från totalt 43 599 gårdar. Av de LFÖPL-försäkrade lantbruksföretagarna var 69 % män och 31 % kvinnor. Utvecklingen av kundantalen framgår närmare av tabell 2.

Under 2016 fick LPA 1 716 nya LFÖPL-försäkrade lantbruksföretagarkunder, vilket är ca 33 % färre än under det föregående året. Minskningen är en följd av det låga antalet generationsväxlingar och förvärvare av gårdar samt av den dåliga ekonomiska lönsamheten inom branschen under den senaste tiden.

Vid utgången av 2016 fanns det 3 077 LFÖPL-försäkrade stipendiater. Under året inkom till LPA 6 295 ansökningar om LFÖPL-försäkring för stipendiater (år 2015: 5 999). Under året började 4 317 nya LFÖPL-försäkringar för stipendiater. Längden på stipendiaternas försäkringsperioder var i snitt 16 månader. Av de stipendiater som försäkrades under året bedrev 69 % vetenskaplig forskning och 31 % konstnärlig verksamhet. Kvinnornas andel var 57 % och männens 43 %.

Kundgrupper	LFÖPL-försäkrade, personantal	Förändring från det föregående året, %
Gårdsbruksidkare	59 597	-3,5
Skogsbruksföretagare	3 040	-3,6
Renskötare	936	-3,6
Fiskare	549	-4,7
Stipendiater	3 077	+6,4

Tabell 2. LFÖPL-försäkrade kunder 31.12.2016. Samma person kan vara försäkrad i flera kundgrupper.

LFÖPL-arbetsinkomsten

Lantbruksföretagarnas och stipendiaternas socialförsäkringsförmåner beräknas på den personliga LFÖPL-arbetsinkomsten. Vid utgången av året var lantbruksföretagarnas genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomst 20 112 euro per år eller 1 676 euro per månad, vilket innebär en stegring med 0,8 % från året innan. Stipendiaternas genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomst var efter omräkning till årsnivå 23 013 euro vid utgången av året. Det var en ökning med 2,1 %.

LFÖPL-arbetsinkomsten i genomsnitt, euro/år (enligt indexnivån år 2016)

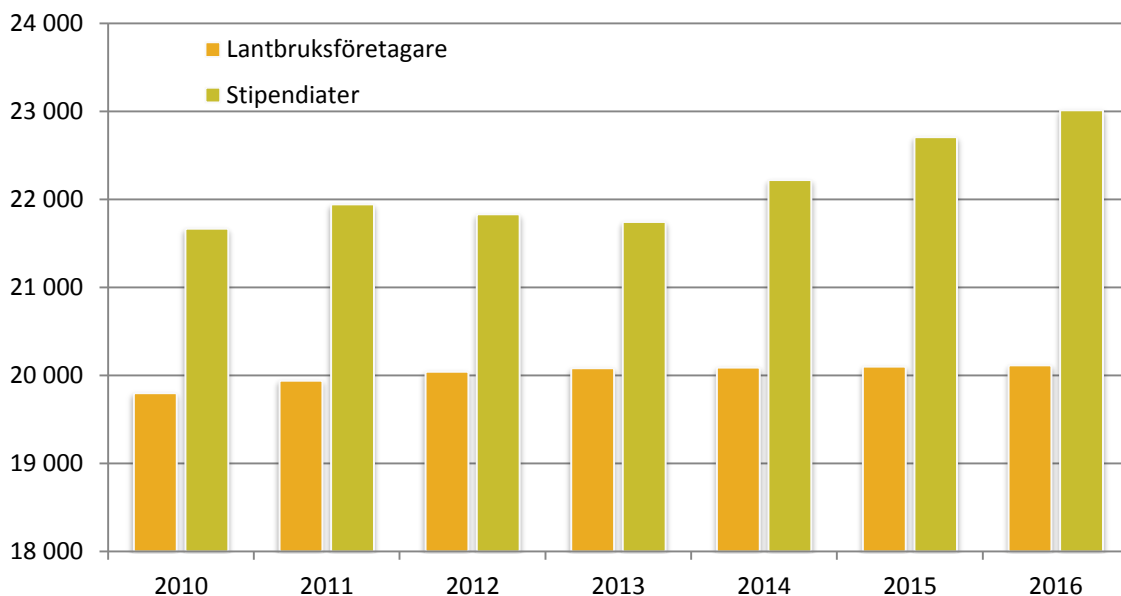

Bild 1. Utvecklingen av lantbruksföretagarnas och stipendiaternas LFÖPL-arbetsinkomst. Vid utgången av 2016 var den genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomsten bland lantbruksföretagare 20 112 euro per år och bland stipendiater 23 013 euro per år.

LFÖPL-pensioner

I slutet av året betalades arbetspension till 121 182 personer (år 2015: 125 300). Av dem var 131 stipendiater (år 2015: 102). Antalet som fick arbetspension minskade under året med 3,3 %. Antalet pensionstagare per pensionsslag ses i tabell 3.

LPA:s kunder var i genomsnitt 62,2 år när de gick i arbetspension. Jämfört med det föregående året sjönk denna snittålder en aning.

I genomsnitt var en ålderspension som började under året 1 184 euro per månad, varav LFÖPL-pensionens andel var 864 euro per månad. Den genomsnittliga storleken av alla löpande ålderspensioner var 586 euro per månad, varav LFÖPL-pensionens andel var 442 euro per månad.

LPA utbetalade totalt 903,4 miljoner euro i arbetspensioner (år 2015: 893,0).

Pensionsslag	Antal pensionstagare	Förändring från det föregående året, %
Ålderspension	109 938	-3,1
Familjepension	34 535	-3,9
Invalidpension	4 759	-8,9
Deltidspension	175	+2,3

Tabell 3. Antalet kunder per pensionsslag 31.12.2016 och förändringen från det föregående året. Kunder kan få familjepension parallellt med egen arbetspension.

LPA-sjukdagpenningen

LPA-sjukdagpenning betalas för självrisktiden i sjukförsäkringen. Totalbeloppet som under året betalades i LPA-sjukdagpenning var 2,7 miljoner euro (år 2015: 2,8).

ARBETSOLYCKSFALLS- OCH YRKESJUKNOMSFÖRSÄKRINGEN FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE (OFLA)

OFLA-ersättningar

Antalet ansökningar om OFLA-ersättningar var något fler än under 2015 (år 2016: 20 550 och år 2015: 20 311). Antalet inbegriper såväl anmälda nya olycksfall och yrkessjukdomar som ansökningar om fortsatt ersättning i tidigare anmälda skadeärenden till exempel på grund av att personen fortfarande är arbetsoförmögen eller behöver fortsatt vård.

De nya olycksfall i arbetet som ersattes var 38 % fler än året innan (år 2016: 5197 och år 2015: 3762). Ett effektivt förverkligande av principen om fullt kostnadsansvar, som gäller kostnaderna för det primära arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomssystemet och den offentliga hälso- och sjukvården, kräver att alla skadefall som inträffat i OFLA-försäkrat lantbruksföretagar- eller stipendiatarbete anmäls till LPA för bedömning av rätten till ersättning. Ikraftträdandet av OFLAL-lagen innebar att det tidigare systemet med rabatt på försäkringspremien slopades i syfte att också sådana små skador som de försäkrade tidigare låtit bli att anmäla skulle anmälas till LPA för bedömning av rätten till ersättning och betalning av ersättning. Det har i sin tur lett till att de anmälda skadorna och ersättningarna ökat.

De olycksfall i arbetet där ersättningsansökan avslogs var lika många som året innan (11 %). Under året ersattes 122 nya yrkessjukdomar (år 2015: 118). Under året hade 6 olycksfall dödlig utgång, av vilka 2 inträffade på fritiden.

Från fritidsförsäkringen ersattes 963 nya olycksfall, vilket är 29 % fler än under det föregående året. I ersättningar för alla skador utbetalades 4,5 miljoner euro, vilket är nästan 14 % mer än året innan (år 2015: 4,0).

Stipendiater ersattes för 24 arbetsolycksfall och 7 fritidsolycksfall (ingår i antalen ovan).

År 2016 utbetalade LPA totalt 34,4 miljoner euro i pensioner och ersättningar från arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen (år 2015: 32,0).

Nya ersatta OFLA-olycksfall och yrkessjukdomar under 2010-talet

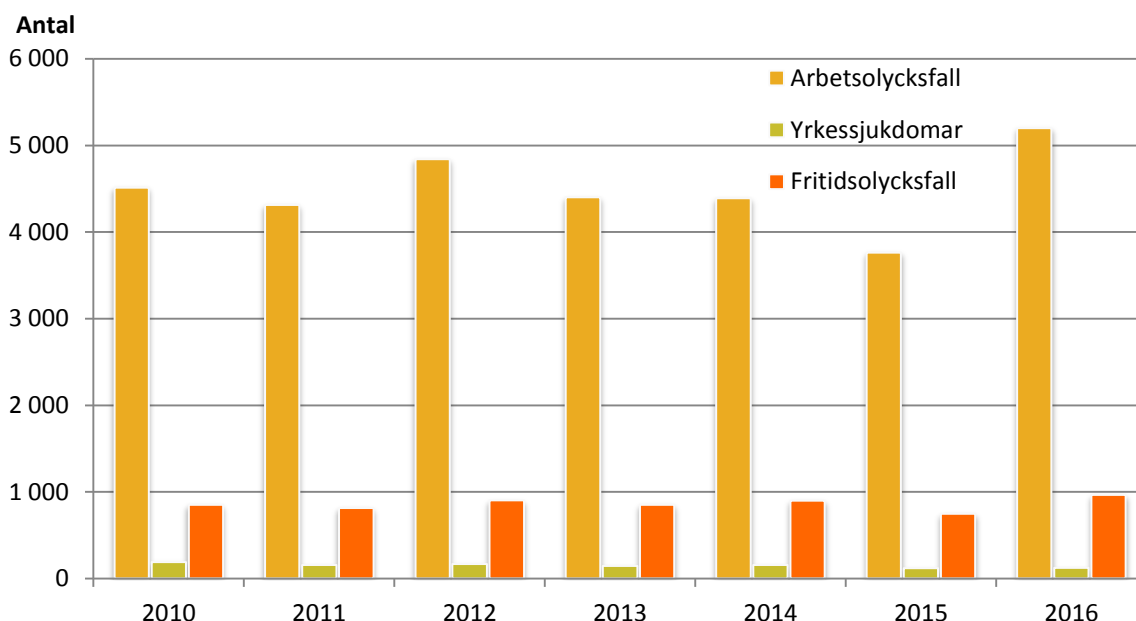

Bild 2. Under 2010-talet har antalet arbetsolycksfall ökat med i genomsnitt 2,0 % per år och antalet fritidsolycksfall med 1,0 % per år.

OFLA-arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen ersätter olycksfall som inträffat i lantbruksföretagararbete eller i LFÖPL-försäkrat stipendiatarbete samt yrkessjukdomar som beror på dessa arbeten. OFLA-fritidsförsäkringen ersätter olycksfall i det privata hushållet och annars på fritiden.

OFLA-försäkringarna för olycksfall och yrkessjukdomar

I slutet av året hade 85 394 personer, av vilka 3 077 var stipendiater, en gällande OFLA-arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring (år 2015: 88 297). De som hade en OFLA-fritidsolycksfallsförsäkring var 54 898 (år 2015: 57 429). Av antalet var 398 stipendiater. Antalet OFLA-försäkringar minskade något mer än antalet LFÖPL-försäkringar särskilt i fråga om lantbruksföretagare. Orsaken var sannolikt att en förfrågan huruvida situationen hade ändrats skickades till alla frivilligt försäkrade, vilket ledde till att de som upphört med arbetet avslutade sina onödiga försäkringar.

REHABILITERING

Vi ersätter rehabilitering enligt både lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPL) och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (OFLAL). LFÖPL-rehabilitering kan beviljas om en person på grund av sjukdom löper risk för invalidpensionering under de närmaste åren och denna risk kan minskas eller uppskjutas genom yrkesinriktad rehabilitering. OFLA-rehabilitering kan bara beviljas LFÖPL-försäkrade som skadats i ett olycksfall eller insjuknat i en yrkessjukdom.

Till yrkesinriktad rehabilitering med stöd av LFÖPL användes 0,6 miljoner euro. Summan inbegriper rehabiliteringspenningarna och rehabiliteringskostnaderna inklusive undersökningar samt hjälpmedel. Som rehabiliteringsförmåner betalades 0,05 miljoner euro i ersättning för hjälpmedel som underlättar arbetet.

Till OFLA-rehabilitering användes 2,1 miljoner euro. Som rehabiliteringsförmåner ersattes bland annat motordrivna andningsskydd, skyddshandskar och rehabiliteringskurser för personer som insjuknat i yrkesrelaterad astma, snuva, eksem eller tröskdammlunga.

AVTRÄDELSESTÖD (AVSTÖ)

AVSTÖ-beståndet, det vill säga de avträdelsestöd som betalas, minskar med cirka 10 % varje år. Vid utgången av året var antalet avträdelsestöd som betalades 3 214 (år 2015: 3 834). Den pågående tillämpningsperioden för avträdelsestöd är i kraft 2015–2018.

Antalet ansökningar har sjunkit betydligt under de senaste tre åren. Antalet ansökningar har varierat mycket från år till år, vilket torde bero på osäkerhetsfaktorerna i fråga om systemet fortsätter och höjningen av åldersgränserna år 2015.

Under 2016 inkom 162 ansökningar och det var mer än tre gånger så många som året innan. Det berodde speciellt på att åldersgränsen för överlåtelser mellan nära släktingar ändrades vid ingången av 2017, men år 2015 kom det dock in exceptionellt få ansökningar på grund av att åldersgränserna i systemet ändrades.

Under 2016 beviljades 201 nya avträdelsestöd (år 2015: 606). Genom systemet med avträdelsestöd genomfördes generationsväxlingar på 65 gårdar år 2016 (år 2015: 370).

LPA sköter också de pensioner som beviljats enligt lagen om avträdelsepension. Systemet gällde till 1993. Avträdelsepension betalades i december till 10 364 personer (år 2015: 11 421).

Nya AVSTÖ-ansökningar, avträdelsestöd som börjar och AVSTÖ-beståndet

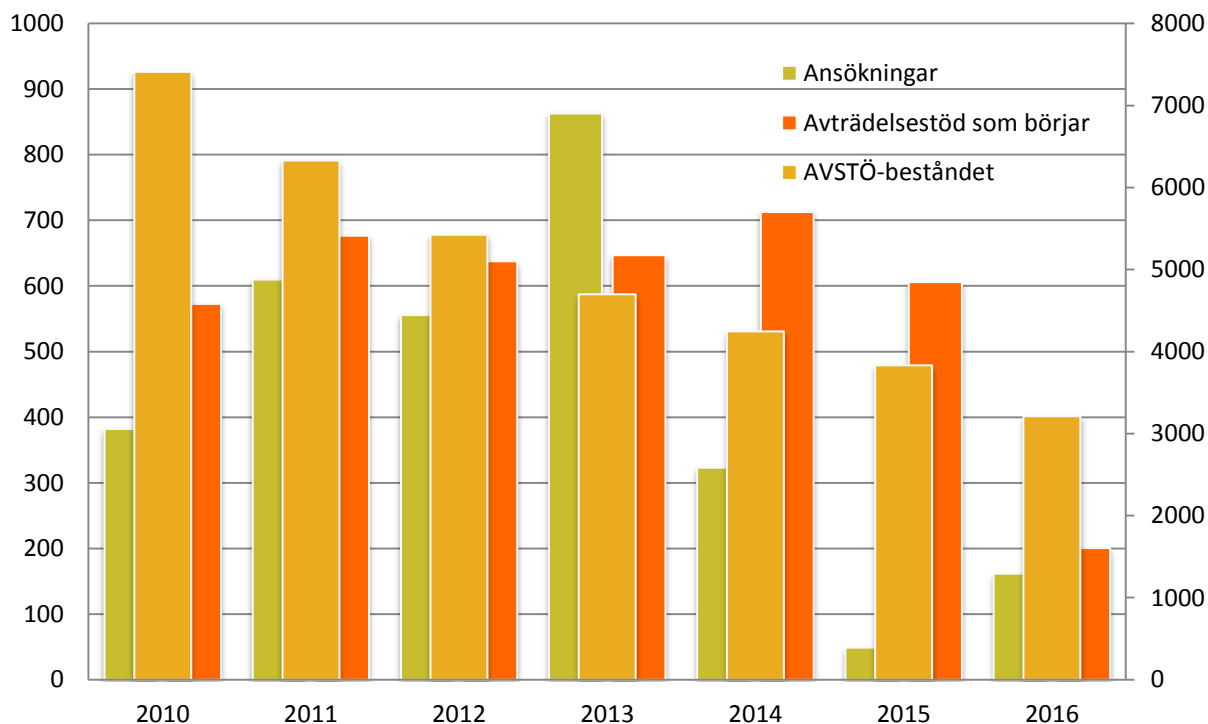

Bild 3. Antalet ansökningar och avträdelsestöd som börjar kan avläsas på vänster vertikalaxel och AVSTÖ-beståndet på höger vertikalaxel. AVSTÖ-beståndet har under 2010-talet minskat med i snitt 12,7 % per år.

AVBYTARSERVICE

De lokala enheterna för avbytarservice administreras av kommunerna och får ersättning från LPA för kostnaderna för avbytarverksamheten. Ersättningarna finansieras av staten enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. LPA ger också anvisningar för de lokala enheterna och utbildar förvaltningspersonalen samt övervakar att enheternas verksamhet följer lagen. Även LFÖPL-försäkrade pälsdjursuppfödare kan få avbytarservice och renskötare kan få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga.

I början av 2016 trädde lagändringar i kraft i lagarna om avbytarservice för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare. Syftet var att harmonisera den finska lagstiftningen med Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd 2014–2020 och att genomföra de sparkrav på 20 miljoner euro som ställts i regeringsprogrammet. Av sparkravet gällde 1 miljon euro förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare. Det bedömdes att 15 miljoner euro skulle insparas genom att antalet gårdar och därigenom även behovet av avbytarservice minskar och att 4 miljoner euro skulle insparas till följd av de ändringar som gjorts i lagarna om avbytarservice.

Driftskostnaderna för avbytarservice minskade till 154,2 miljoner euro (år 2015: 164,0).

Lantbruksföretagarna hade år 2016 rätt till 26 semesterdagar och tog i genomsnitt ut 25,7 dagar (år 2015: 25,6).

Det fanns 44 lokala enheter för avbytarservice år 2016, det vill säga en färre än året innan.

Under året hade 18 520 husdjursföretagare rätt till semester (år 2015: 20 303). På grund av strukturomvandlingen och lagändringarna minskade antalet semesterberättigade företagare med 8,8 %.

Vikariehjälp anlätades av 6 100 personer (år 2015: 7 833). De som anlätade vikariehjälp minskade med 22,1 % från året innan.

Möjligheten att ta ut semester enligt lagen om avbytarservice för pälldjursuppfödare utnyttjades av 604 pälldjursuppfödare (år 2015: 680). Pälldjursuppfödare hade rätt till 18 semesterdagar och möjlighet att få 120 timmar avgiftsbelagd extraledighet.

Systemet med vikariehjälp för renskötare gör det möjligt att få vikariehjälp vid arbetsförmåga på grund av olycksfall eller sjukdom. Denna möjlighet utnyttjades av 105 renskötsel­företagare under året (år 2015: 77).

Semesterberättigade lantbruksföretagare under 2010-talet

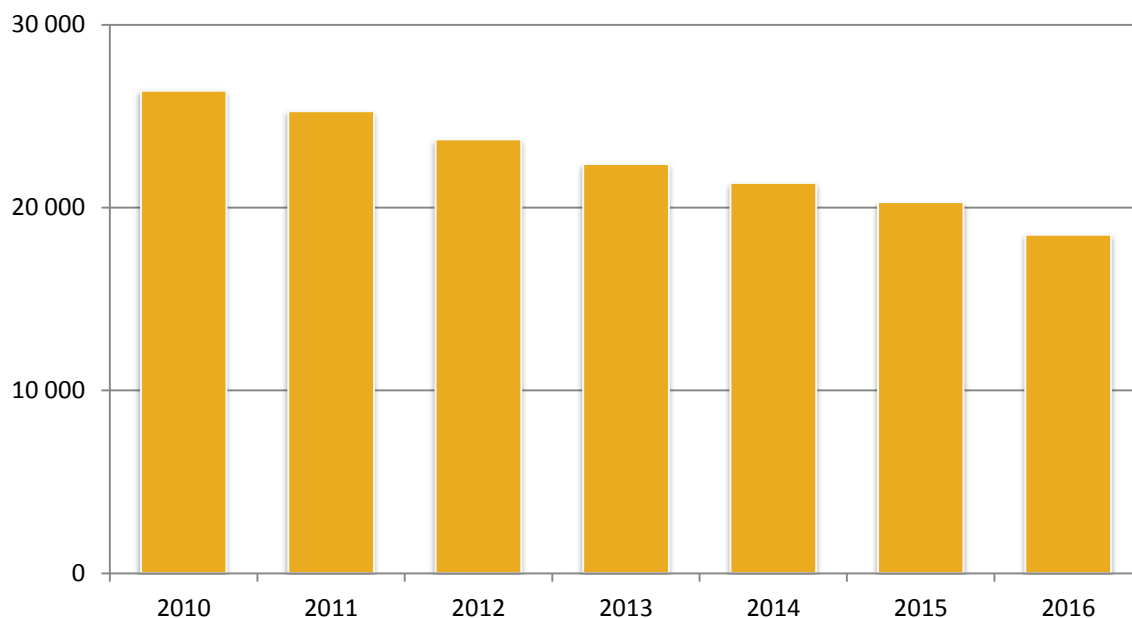

Bild 4. Utvecklingen av antalet semesterberättigade lantbruksföretagare åren 2010–2016. År 2016 hade 18 520 lantbruksföretagare rätt till semester (2015: 20 303).

KUNDSERVICE

Kunderna kan sköta sina försäkrings- och förmånsärenden via LPA-ombudsmännen, den riksomfattande telefontjänsten, kundtjänsten på huvudkontoret och e-tjänsterna. Dessutom träffar vi och betjänar våra kunder på lantbruksutställningar och andra större evenemang inom branschen.

LPA-ombudsmännen tog emot kunder på cirka 150 ställen. I genomsnitt hade varje ombudsman 1 550 LFÖPL-försäkrade kunder på sitt ansvar.

Vi följer aktivt kundnöjdheten kvartalsvis genom undersökningar. Det totala kundnöjdhetsbetyget sjönk till 7,9 från föregående årets 8,0. Utifrån den respons vi fått ska vi komma överens om behövliga utvecklingsåtgärder och förbättra verksamheten.

Eftersom undersökningar har visat att snabb service är viktigt för att få nöjda kunder kommer vi särskilt att fästa uppmärksamhet vid snabbheten. I fråga om handläggningstiderna för att försäkra såväl lantbruksföretagare som stipendiater nåddes det uppställda målet genom att tiderna förkortades med flera dagar. För invalidpensioner förkortades den genomsnittliga handläggningstiden betydligt jämfört med året innan. I fråga om olycksfall och yrkessjukdomar nådde vi inte helt de uppställda målen. För att för­snabba handläggningen satsar vi speciellt på att utveckla ersättningsprocessen och ska vi också ta i bruk en elektronisk skadeanmälan.

Vi informerar aktivt våra kunder om innehållet och ändringarna i LPA-tryggheten. Informeringen sker genom en kundtidning, informationsbrev, meddelanden, massmedierna, elektronisk kommunikation och sociala medier. Kampanjer riktades exempelvis till nyblivna företagare, oförsäkrade lantbruksföretagare och stipendiater samt frivilligt OFLA-försäkrade. Den viktigaste särskilda informationskampanjen gällde pensionsreformen.

För att ytterligare utveckla kundupplevelsen informerade vi kunderna om våra serviceprinciper, som syftar till att förenhetliga verksamheten och göra processerna smidigare. Arbetet på att utveckla kundupplevelsen fortsätter under de kommande åren som en del av vår nya strategi.

Utvecklingen av LPA:s kundantal under 2010-talet

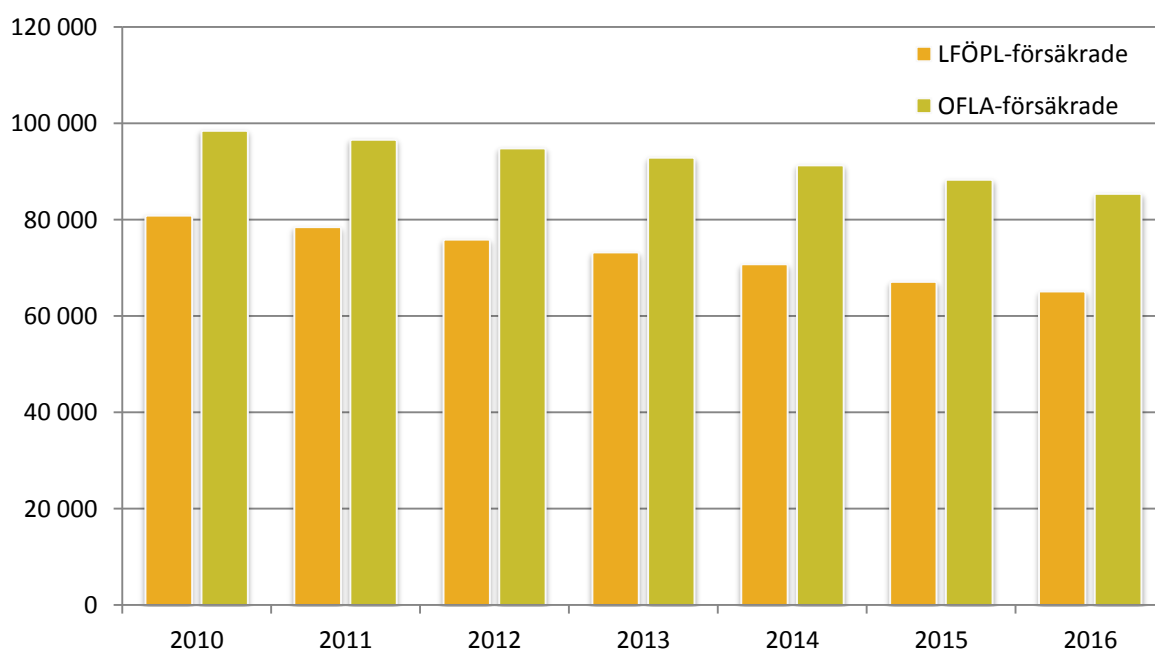

Bild 5. Under 2010-talet har antalet LFÖPL-försäkrade kunder i LPA minskat med i medeltal 3,4 % per år och de OFLA-försäkrade med 2,3 % per år.

Personal: Vi har en kunnig och motiverad personal som sköter servicen till kunderna

Vi fördjupade vårt kunnande och förbättrade processerna genom flera olika åtgärder. Vi satsade på chefsutbildning och prestationsledning. Det extra arbete som lagreformerna krävde var betungande för personalen. Rekryteringen och inläringen av nya anställda band också en stor del av våra resurser. Vi lyckades minska sjukfrånvaron och sammanhängande kostnader i enlighet med vårt mål.

PERSONAL

Det gångna verksamhetsåret präglades av ett starkt utvecklande av verksamheten genom att utbildningar, system och verksamhetsprocesser omarbetades och flera rekryteringar gjordes.

Vid utgången av 2016 hade LPA 196 anställda inklusive 41 ombudsmän (år 2015: 196 inkl. 46). Omräknat till genomsnittligt nettoantal var vår egentliga personalstyrka 177,6 (år 2015: 177,0).

Bland personalen fanns vid årets slut 41 ombudsmän, av vilka 27 var heltidsanställda. Nettoantalet ombudsmän var 33,7 vid årets slut. Andelen ombudsmän som är heltidsanställda har ökat under de senaste åren. Det är lättare att upprätthålla yrkeskunskapen och ordna arbetena när ombudsmännen är heltidsanställda.

Av de anställda var vid utgången av året 69 % kvinnor och 31 % män. Medelåldern bland personalen var 48,2 år (år 2015: 49,2) och den sjunkande trenden verkar fortsätta.

De löner som betalades till personalen var enligt prestationsprincipen 9,2 miljoner euro, vilket inbegriper en engångsreservering på 0,5 miljoner euro för avslutade tilläggs pensionssystem för personalen (år 2015: 8,8 miljoner euro).

Personalomsättningen var 11,6 % (år 2015: 12,4). På huvudkontoret var omsättningen 8,9 % och bland ombudsmännen 21,0 % på grund av pensioneringar. Vi lyckades minska sjukfrånvaron till 2,4 % (4,1 %). Vi har idkat ett nära samarbete med företagshälsovården för att minska sjukfrånvaron.

Under året gick 14 personer i pension. I snitt skedde det vid 64,2 års ålder (år 2015: 63,9), vilket innebär att vi i pensionsreformens anda har lyckats senarelägga pensioneringsåldern. Antalet nya fastanställningar var 17 under året.

ARBETSHÄLSOFRÄMJANDE VERKSAMHET

För att främja personalens välbefinnande och hälsa i arbetet ordnades bland annat mångsidig motionsverksamhet och kulturaktiviteter på fritiden. Vi utbildade personalen aktivt både i form av egen verksamhet och i samarbete med olika externa samarbetspartner. Under året satsade vi speciellt på chefsutbildning och ledarskapsutbildning.

Vi utarbetade också tillsammans ett åldersprogram, som ska stödja anställda i olika åldrar och skeden av arbetskarriären att orka med och trivas i arbetet. Programmet publiceras år 2017.

Vi fortsatte projektet för utvecklande av kundupplevelsen. Enheterna utvecklade förfaringssätt och processer för att förbättra kundservicen och få verksamheten att flyta bättre. Syftet med utvecklingsprojektet är att stödja de anställdas motivation och tillfredsställelse med arbetsförhållandena samt att de anställda genom att göra saker tillsammans ska binda sig fastare till organisationen.

Ekonomi och effektivitet. Vi förbättrar effektiviteten genom att förnya processerna och verksamhetsmodellerna

LPA:s totala driftskostnader sjönk med 0,8 miljoner euro från den förverkligade nivån året innan, närmast på grund av lägre ict-kostnader. Avkastningen av placeringsverksamheten var tillfredsställande men sämre än i snitt inom arbetspensionsbranschen. Vi förbättrade verksamheten genom att utveckla kundupplevelsen och strömlinjeforma processerna.

EKONOMI

Driftskostnader

De totala driftskostnaderna var 23,6 miljoner euro (år 2015: 24,4). Av summan utgjorde personalkostnaderna 11,1 miljoner euro (år 2015: 10,7) och ict-kostnaderna 9,2 miljoner euro (år 2015: 10,2). De totala driftskostnaderna sjönk med 0,8 miljoner euro från året innan till följd av de lägre ict-kostnaderna. De övriga driftskostnaderna var på ungefär samma nivå som året innan.

Placeringsverksamheten

Vår placeringsverksamhet baserar sig på en placeringsplan som styrelsen årligen fastställer. År 2016 präglades av en internationell politisk instabilitet, vilket också hade märkbar effekt på aktiekurserna. I februari inträffade en kraftig kursnedgång, som dock i någon mån korrigerades mot slutet av kvartalet. Aktiekurserna sjönk igen i slutet av det andra kvartalet till följd av resultatet av Storbritanniens folkomröstning och under det fjärde kvartalet till följd av resultatet av presidentvalet i USA. Kurserna återhämtade sig dock snabbt. Aktieindexen i Europa utvecklades i samma riktning som de världsomspännande indexen. I USA har utvecklingen av aktieindexen varit starkare än på andra marknader, däremot har tillväxtländerna blivit efter i utvecklingen jämfört med den övriga världen.

Räntenivån var låg under hela året. Räntorna på de solida staternas lån var fortfarande låga, rentav negativa. Företagslån var nästan det enda sättet att få ens en måttlig ränteintäkt.

Vid årets slut var marknadsvärdet av LPA:s placeringar 237,9 miljoner euro (år 2015: 219,1) frånräknat placeringskonton. Av placeringskapitalet till marknadsvärde utgjorde i slutet av året ränte- och räntefondsplaceringarna 42,3 % samt placeringarna i aktier och aktiefonder 34,4 %. Placeringarna i fastigheter och fastighetsfonder utgjorde 20,0 % och de alternativa placeringarna 3,3 %. I siffrorna ingår inte de aktier i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiola som berättigar till innehav av de egna lokalerna.

Den bokföringsmässiga nettointäkten av placeringsverksamheten var 7,5 miljoner euro år 2016 (år 2015: 19,1). Beräknat till verkligt värde var resultatet 9,2 miljoner euro, dvs. 3,3 % på det sysselsatta kapitalet. Året innan var motsvarande avkastning 5,2 %. Fem års realavkastning på placeringarna var 7,2 % och tio års realavkastning 3,8 %. Avkastnings-, risk- och övriga nyckeltal för placeringsverksamheten samt deras beräkningsprinciper framgår närmare av noterna till bokslutet.

Av de fyra bostadshusen i kvarteret Jalopuukortteli överläts det första bostadshuset Asunto Oy Tapiolan Jalava till invånarna sommaren 2014 och de följande husen Asunto Oy Tapiolan Pyökki våren 2015 och Asunto Oy Tapiolan Saarni sommaren 2016. Asunto Oy Tapiolan Tammi överläts i slutet av januari 2017. Parkeringsfastigheten Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti togs i sin helhet i bruk samtidigt som bostadshuset Asunto Oy Tapiolan Tammi blev färdigt.

Statens och Folkpensionsanstaltens betalningsandelar

Frånräknat avbytarverksamheten var statens betalningsandel 730,0 miljoner euro (år 2015: 718,0). Statens andel täckte 79,3 % av alla ersättningsutgifter.

För kostnaderna för avbytarverksamheten betalade staten 172,0 miljoner euro (år 2015: 182,7).

Folkpensionsanstaltens (FPA) betalningsandel var 13,5 miljoner euro (år 2015: 10,0). Folkpensionsanstaltens lagstadgade betalningsandel är 27,6 % av totalkostnaderna för OFLA för arbetstiden.

Kundernas betalningsandel

De försäkringspremier som kunderna betalade till LPA uppgick till 199,0 miljoner euro (år 2015: 204,6). Lantbruksföretagarnas andel var 187,4 miljoner euro och stipendiaternas 11,6 miljoner euro. Lantbruksföretagarnas svåra ekonomiska situation orsakade en ökning med över 60 % av de fall där mer betalningstid begärdes för försäkringspremierna. Betalningssvårigheterna syns ännu inte som kreditförluster.

Ansvarsskuld

Det belopp som reserverats för ersättningsutgiften för inträffade skador var i slutet av 2016 i fråga om ersättningsansvar för OFLA-arbetskade- och fritidsförsäkringarna totalt 133,8 miljoner euro (år 2015: 129,1). LFÖPL-premieansvaret för stipendiater ökade under 2016 med närmare 12 miljoner euro till 63,3 miljoner euro.

Nyckeltalen som beskriver ekonomin ingår i noterna till bokslutet.

UTVECKLANDE AV PROCESSERNA OCH VERKSAMHETEN

Under året koncentrerade vi oss på sådana nyordningar och förändringar som verkställandet av lagändringarna krävde i de olika enheterna samt på att strömlinjeforma kundprocesserna och genomföra it-tillämpningsprojekt i anslutning till lagändringarna.

Vi utvecklade också verksamheten i både produktions- och stödenheterna i och med att det gemensamma kundupplevelseprojektet fortsatte. Utvecklandet av kundupplevelsen ska fortsätta även under följande strategiperiod.

I fråga om LPA:s systemutveckling framskred förverkligandet av en ny försäkrings- och pensionstillämpning. Funktionaliteterna i olycksfallstillämpningen förbättrades. Vi lyckades i tid före årsskiftet slutföra de ändringar som måste göras på grund av pensionsreformen som trädde i kraft vid ingången av 2017. Tack vare att vi har förbättrat driftssäkerheten i it-infrastrukturen systematiskt förekom det knappt några oplanerade driftsavbrott som störde handläggningen.

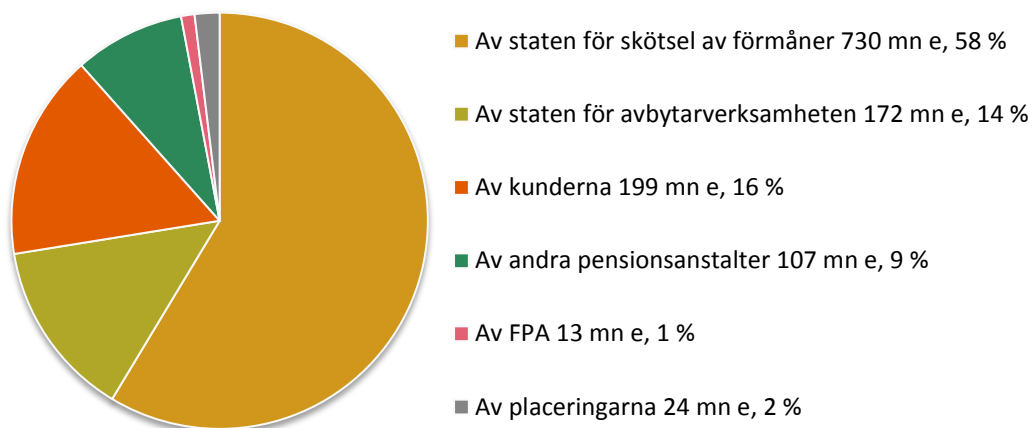
RISKHANTERING

Vår verksamhet styrs av en täckande riskhanteringsplan som årligen godkänns av LPA:s styrelse. Genomförandet av planen övervakas av styrelsen bland annat med hjälp av årliga rapporter från riskhanteringen, den interna granskningen och revisorerna.

Av central betydelse för vår verksamhet är de risker som har samband med ict-funktionerna, finansieringen och placeringsverksamheten. Personriskerna hanteras genom att man sörjer för särskild ersättnings- och efterföljarplanering samt säkerställer den kompetens som ändringarna i lagstiftningen kräver. En närmare beskrivning av LPA:s riskhanteringsfunktioner ingår i noterna till bokslutet.

LPA:s intäkter och kostnader enligt huvudgrupp år 2016

Intäkter 1 245 miljoner euro

Kostnader 1 245 miljoner euro

